

mélyített vonalszalaggal, vonalazott háromszögekkel, zezzug szalagokkal díszített füles korsót (egyikük díszítése mészbetétes) és egy kihajló peremű, ívelt vállú, éles törésvonal alatt gömbszelet alsó részű fazekat. Ennek mély ágyazatú mészbetétes díszítése a perem alatt zezzug vonal, hasvonal fölött széles, vízszintesen osztott szalag, melyet mészbetétből kiemelkedő X-alakú díszek tagolnak, széles fülét mészbetétes vonalak, zezzug vonalak borítják. Az objektumot a makói kultúrához sorolhatjuk.

A gödrök többsége *szarmata*, leletanyaguk kevésbé jellegzetes kézzel formált durva és finoman iszapolt, korongolt szürke edénytöredék. A provinciális import festett kerámiatöredékek alapján a *szarmata* települészet Kr. u. 2–3. századi.

Az *Árpád-kori* telepobjektumok közül említésre érdemes a 6. házrészlet, az 5. szabadtéri kemence, melynek fenéktapasztása alá fazéktöredékeket terítettek. A 43. objektum kerek kút, erősen agyagos betöltődésben néhány *Árpád-kori* fazéktöredékekkel, a mellette levő 44. kútból bogrács-töredék is előkerült. Leletanyagát tekintve gazdag csak a 1. gödör volt, sok fazék- és bogrács-töredékekkel, malomkötöredékekkel.

A lelőhely útnyomvonalba eső területének feltárása befejeződött. A leletanyag a restaurálást és leltározást követően a ceglédi Kossuth Múzeumba került.

KALÁCSKA RÓBERT

107. Cegléd, Hartványi-dűlő (Pest megye) Sza

A 4. számú főút Abonyt elkerülő nyomvonalának 2003. évi kutatása során próbafeltárást végeztünk a 4/6 sz. lelőhelyen. A főút 77+450–630 km-szelvényében és a bal oldali párhuzamos földúton június 18–20. között próbafeltárást végeztünk a lelőhely érintettségének tisztázására. A szakmai egyeztetés szerint a 77+470–630 km főúti rész és a 77+450–470 km baloldali földút megelőző ásatási terület. A földút északi ívében, rábontással további objektumok kerültek elő egymás közelében, itt tehát megelőző ásatás volt szükséges.

Szeptember 17. és november 5. között 5663 m² ásatási területen 113 telepobjektumot és objektumrészletet tártunk fel. Magas, kb. 40% a lelet nélküli objektumok aránya, 5 objektum újkori.

A feltárt telepobjektumok nagy többsége gödör. 83 kerek, változó méretű és kialakítású gödör a tárológödrök megszokott formáit mutatja. Egyedül az 59. objektum (sekély, vízszintes fenekű gödör 4, változó mélységű cölöplyukkal) kialakítása emlékeztet a házakra. Az ásatási terület Ny-i, agyag altalajú részén található 9, szabálytalan kialakítású agyagkitermelő gödör közül csak a legnagyobb, a 10. sz. tartalmazott leletet: szürke, korongolt *szarmata* oldaltöredéket. További két nagyobb gödör-részletet bontottunk ki a déli feltárás-szélnél, a lelőhelyet délen határoló érmeder szélén, melyek víznyerő gödrök lehettek. A keleti, homokos altalajú lelő-

helyrészen a nagyméretű, szabálytalan kialakítású 77. objektum valószínűleg homokbánya volt.

A 17 árok részben a lelőhelyet D-en és DK-en határoló egykori érmederrel közel párhuzamosan halad, néhány árok az érmederbe torkollik.

Az objektumok leletanyaga főleg kézzel formált, részben korongolt, kevésbé jellegzetes szarmata kerámia és állatcsont. Négy gödörből malomkötöredékek is előkerültek. A 64. és a 78. gödörből egy-egy oldaltöredékből csiszolt, vájatokkal ellátott játékkorong került elő. A római importot Drag. 37-es terra sigillata peremtöredék, dörzstájtöredék képviseli, továbbá az 54. gödörben talált Dressel 6/B típusú amfora felső harmada, nyakrészén bekarcolt, hiányzó töredék miatt csonka A(...)OYC felirattal. A 79. gödörben csiszolt, nyéllyukas kőbaltatöredék is volt. A *szarmata* települészet kora a római import alapján a Kr. u. 2–3. századra tehető.

A leletanyag a restaurálást és leltározást követően a ceglédi Kossuth Múzeumba került.

DINNYÉS ISTVÁN – KALÁCSKA RÓBERT

108. Cegléd, Hartványi-, Váróczi-dűlő (Pest megye) Sza, H, Á

A 4. számú főút Abonyt elkerülő nyomvonalának 2003. évi kutatása során megelőző feltárást végeztünk a 4/7 sz. lelőhelyen. Az egykori erekkel határolt, jelentős kiterjedésű lelőhelyet a 4. sz. főút Abonyt elkerülő nyomvonala két, nem összefüggő területen érinti. A lelőhely északi részén halad át a főút 77+650–78+010 km-szelvénye, a lelőhely nyugati részén pedig a 77+570 km-nél levő útkorrekció 0+030–125 km-szelvénye, összesen 13587 m² ásatási területen. A megelőző ásatást július 10-én kezdtük, november 9-én fejeztük be.

A lelőhely Ny-i részén 128 telepobjektumot és egy honfoglalás kori sírt tártunk fel.

A 2–3. századi *szarmata* településhez tartozik a telepobjektumok döntő többsége. Kiemelendő az 53. ház, ÉNy-i rövid oldalába vájt kemencével, tetőszerkezet cölöplyukai nélkül. Hosszoldalával korábbi kemencét vágta át, É-i sarkába utóbb kemencét vájtak. Bőséges leletanyagában sok a korongolt, részben korai jellegű hombártöredék, besimított hullám- és zezzug vonallal, sávokkal díszítve, a kézzel formált fazéktöredékek egy része bekarcolt hullámvonallal, ujjbenyomás-sorral díszített. Római import a piros és narancsszínű festett töredékek, bepecsételt díszű táltöredék, fehérés angóbos észak-itáliai amfora több töredéke. A 100. ház szintén négyszögletes, közepén két cölöplyuk sáttortetős szerkezetre utal. Ebben a házban gödör, tüzelőberendezés nem volt, leletei között provinciális festett edénytöredék, amfora-töredék fordult elő.

A három szabadtéri kemence gödör oldalába vájt, kerek, tapasztott sütőfelületű. A hozzájuk tartozó kerek, aláhajló oldalú gödrök eredetileg vermek lehettek. A 23. szabadtéri kemence fenéktapasztása alá szürke